

ОПИС ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ПІДСТАВІ ДАНИХ ЛІКАРНЯНИХ КАНЦЕР-РЕЄСТРІВ

[Показники діяльності стаціонарних відділень онкологічних закладів за 2024 рік](#) були розраховані на підставі баз даних, отриманих від лікарняних канцер-реєстрів (ЛКР), які працюють в онкологічних клініках України. Всі показники обчислено за допомогою програмного забезпечення ЛКР (програм формування звітних таблиць та пошукової) і є усталеними показниками для аналізу діяльності роботи стаціонару.

Таблиця 1 – Загальні показники діяльності стаціонару – включає показники діяльності всього стаціонару в цілому.

В **Таблиці 2 – Показники діяльності стаціонару за окремими нозологіями** – виділені групи хворих, які перебували впродовж року в стаціонарних відділеннях відповідних лікувальних закладів з приводу захворювань на злоякісні новоутворення 23-х нозологічних форм, рак *in situ*, пограничні та доброякісні новоутворення.

Розподіл госпіталізацій по нозологічних групах в **Таблиці 2** і **Таблиці 5** визначається за зареєстрованим основним заключним клінічним діагнозом.

✎ У наведених таблицях **потрібно відрізняти кількість «хворих» та «епізодів госпіталізації»**, оскільки один хворий може перебувати в стаціонарі протягом року кілька разів і з різних причин. Для аналізу діяльності клініки за одиницю найчастіше беруть епізод госпіталізації, тобто одне перебування пацієнта в стаціонарі, хоча й умовно називають це терміном «хворий».

В Таблицях 1-2 **кількість саме хворих (осіб), що перебували в стаціонарі** у звітному році, показана тільки в стовпчику «**Хворих за рік**», і лише показники «Середня частота госпіталізації хворого за рік» та «Середній ліжко-день на одного хворого» розраховані для цієї кількості хворих. **Всі інші показники розраховані для епізодів госпіталізації.**

Показник «**Робота ліжка**» розрахований діленням суми ліжко-днів, проведених хворими в стаціонарі впродовж календарного року, на середньорічну кількість працюючих ліжок. Показник «**Обіг ліжка**» розрахований за формулою: $365 / (\text{середній ліжко-день} - \text{день однієї госпіталізації} + 1)$.

Показник «**Середній ліжко-день на одного хворого**» розраховано діленням загальної кількості ліжко-днів, проведених в закладі всіма пацієнтами, які вибули зі стаціонару впродовж звітного року, на кількість таких осіб. Цей показник характеризує середню сумарну кількість ліжко-днів, проведених одним пацієнтом (однією особою) за час госпіталізації у закладі у звітному році.

Показник «**Середня частота госпіталізації хворого в стаціонарі за рік**» розрахований діленням кількості епізодів госпіталізації у стаціонарі впродовж року на кількість власне хворих, що були госпіталізовані. Характеризує середню кількість госпіталізацій одного й того ж самого пацієнта протягом звітного року.

Показник «**Середній ліжко-день однієї госпіталізації**» розрахований діленням загальної кількості ліжко-днів, проведених в закладі хворими, які вибули із стаціонару протягом року, на кількість закінчених епізодів госпіталізації. Характеризує середню тривалість госпіталізації у закладі у звітному році.

Показник «**Загальна лікарняна летальність**» розраховано як відсоток смертей у стаціонарі відносно всіх епізодів госпіталізації.

Показник «**Середня кількість операцій за одну госпіталізацію**» розрахований діленням кількості хірургічних операцій на кількість госпіталізацій, при яких проводилось хірургічне втручання.

Показник «**Хірургічна активність**» отримано діленням кількості госпіталізацій, під час яких було виконано хірургічне втручання (т.зв. «**кількість оперованих**»), на загальну кількість госпіталізацій. В **Таблиці 1** цей показник надано в двох розрізах: відносно кількості госпіталізацій хворих у відділеннях хірургічного профілю і відносно кількості госпіталізацій хворих в усіх відділеннях

стаціонару. В **Таблиці 2** цей показник розраховано відносно епізодів госпіталізації хворих з приводу відповідного захворювання в усіх відділеннях стаціонару.

✎ У Таблицях 1-2, за винятком показника «Середній ліжко-день до спеціального лікування», **відображено не лише спеціальне** (протипухлинного напрямку) **лікування хворого**, тобто показник хірургічної активності включає і діагностичні, і симптоматичні, і пробні хірургічні втручання, а також катетеризації артерії при проведенні внутрішньоартеріальної хіміотерапії. З урахуванням цього і слід розглядати інформацію про т.зв. хірургічне лікування, особливо при захворюваннях на ЗН лімфоретикулярних та кровотворних тканин.

Показники **«Післяопераційна летальність»** та **«Післяопераційна ускладненість»** розраховані як відсоток летальних наслідків хірургічної операції або, відповідно, операцій з ускладненнями, відносно кількості всіх випадків хірургічного втручання (при цьому летальний наслідок операції враховується також і як її ускладнення).

Таблиця 3 – Показники хірургічної діяльності стаціонару – містить інформацію про кількість усіх хірургічних втручань, виконаних під час госпіталізацій звітного року, та їхню структуру в розподілі на суто діагностичні операції (стовпчик 2), операції при злоякісних та in situ новоутвореннях (стовпчик 5), при доброякісних і пограничних новоутвореннях (стовпчик 20), а також з приводу непухлинних захворювань (стовпчик 23).

Хірургічні операції під час госпіталізацій з приводу злоякісних та in situ новоутворень додатково розподілені на радикальні, паліативні, пробні та іншого характеру (симптоматична хірургічна допомога і реабілітаційні операції) і їхня питома вага відносно всієї кількості операцій, виконаних під час госпіталізацій з приводу злоякісних та in situ новоутворень, наведена у стовпчиках 8, 11, 14 і 17.

Показники **післяопераційної ускладненості і летальності** розраховані відносно кількості операцій всередині кожної із зазначених груп.

В **Таблиці 4** і **Таблиці 5 – Лікування в стаціонарі** – представлено розподіл епізодів лікування, виконаних впродовж госпіталізацій у 2024 році всіх пацієнтів, а також з приводу виділених нозологічних груп захворювань, за категоріями в залежності від виду виконаних втручань: хірургічні втручання, хіміотерапія, променева терапія, гормонотерапія та імунотерапія, інші види лікування.

Питома вага кількості епізодів кожної виділеної категорії обчислена відносно кількості всіх зареєстрованих епізодів лікування, наданої в стовпчику 1.

Хірургічні втручання тут розподілені на «лікувальні», «паліативні» і «суто діагностичні». До «лікувальних» віднесені радикальні за характером операції при госпіталізації з приводу злоякісних та in situ новоутворень, а також всі операції при госпіталізаціях з приводу доброякісних новоутворень, новоутворень невизначеного характеру і непухлинних захворювань. До категорії «паліативних» віднесені хірургічні операції паліативного (циторедуктивного) характеру, симптоматичні, пробні, реабілітаційні тощо.

До категорії «Інші лікувальні заходи» входять епізоди неспеціальної (не протипухлинної) лікарської терапії, а також гемостимуляції, гемотрансфузії та інші допоміжні лікувальні заходи, зареєстровані в ЛКР.

✎ При аналізі показників слід **звертати увагу на кількість пацієнтів або епізодів у відповідній групі захворювань**, тому що в нечисленних групах кожний пацієнт або епізод має більшу питому вагу ніж у кількісно більших групах.